

Resum Sessió Introductòria

- Definició de qualitat ambiental
 - salut ambiental,
 - salut de les persones
 - integritat dels ecosistemes
- Definició “efecte ambiental” i “impacte ambiental”
- Principis ètics socials i ambientals
- Definició d’GA, d’AIA i d’AAE
- Diferències i similituds a l’aplicació
- Piràmide de Kelsen Espanya

Sessió 3. Sistemes de Gestió Mediambiental (SGMA). Introducció i definicions

Bloc d'SGMA

Avaluació d'Impacte Ambiental i Auditories Ambientals

Curs OCW

Prof. María Eugenia Suárez Ojeda

Contingut

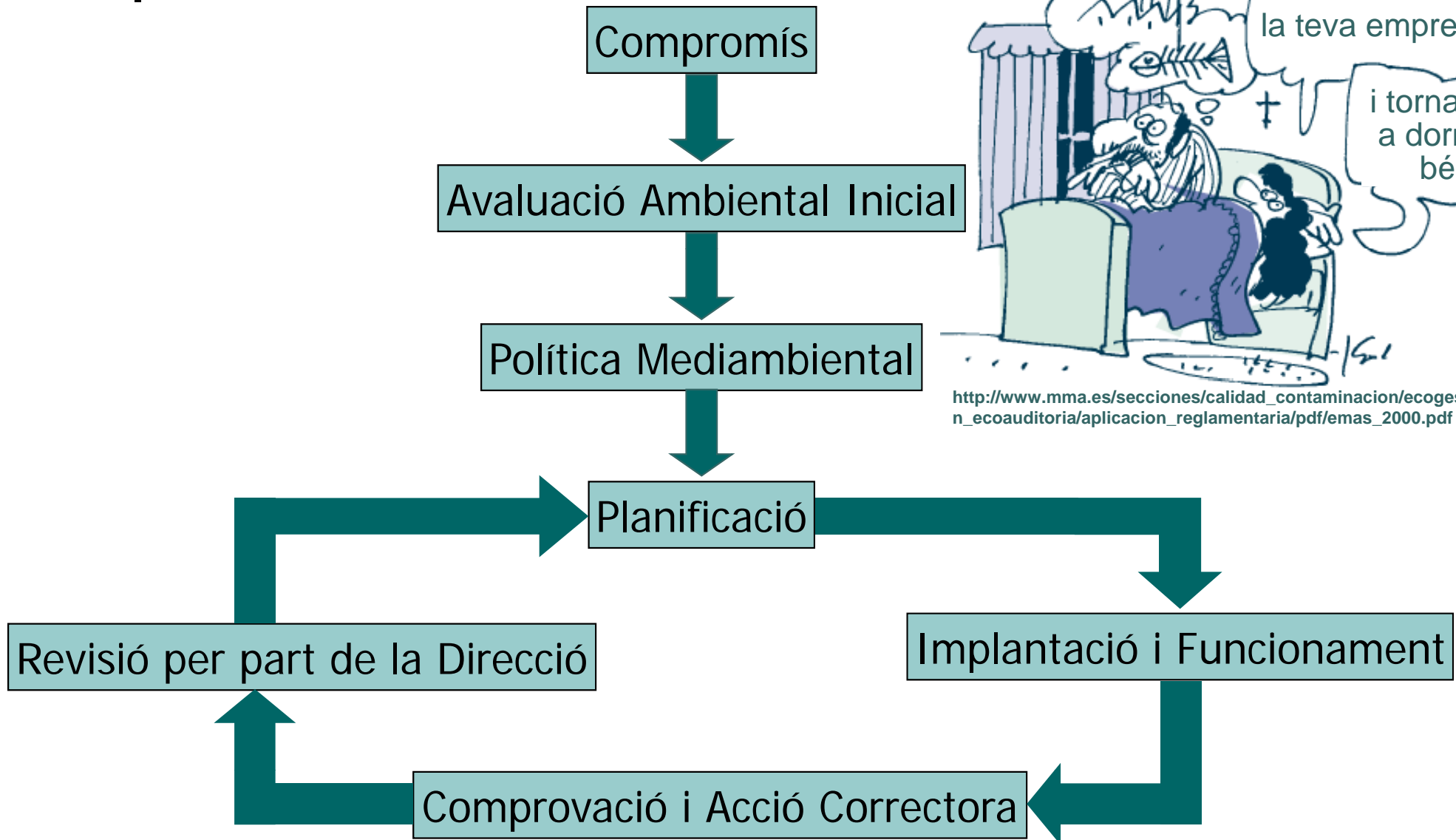
- Esquema general de implantació d'un SGMA
- Antecedents
- Motivacions per a implantar un SGMA
- Avantatges
- Tipus de SGMA
- Sistema ISO 14000
- Sistema EMAS

Sistemes de Gestió Mediambiental

- Es construeixen en base a accions mediambientals i eines de gestió. Aquestes accions interaccionen per a aconseguir un objectiu clarament definit: protecció mediambiental.
- Són un cicle continu de planificació, acció, revisió i millora de l'actuació mediambiental d'una empresa.
- Els sistemes funcionen amb l'objecte d'aconseguir la millora contínua de l'actuació mediambiental de l'organització.

Esquema general de implantació de un SGMA

http://www.mma.es/secciones/calidad_contaminacion/ecogestion_ecoauditoria/aplicacion_reglamentaria/pdf/emas_2000.pdf

Antecedents

British Standard 7750 al 1992

Espanya: UNE 77-801-94

Irlanda: IS310

França: AFNOR X30-200

1996: Integració dins de l'ISO:14001

**2004: Nova versió ISO
ISO 14001:2004**

**Unió Europea
Reglament 1836/93
(EMAS) al 1993**

**Regulació (EC) No 196/2006 sobre el
reconeixement i integració de la norma ISO
14001:2004**

EMAS III: Regulació (EC) No 1221/2009

Motivacions per a implantar un SGMA

- La implantació d'un SGMA és voluntari
- Però, comença a ésser necessari/obligatori perquè:

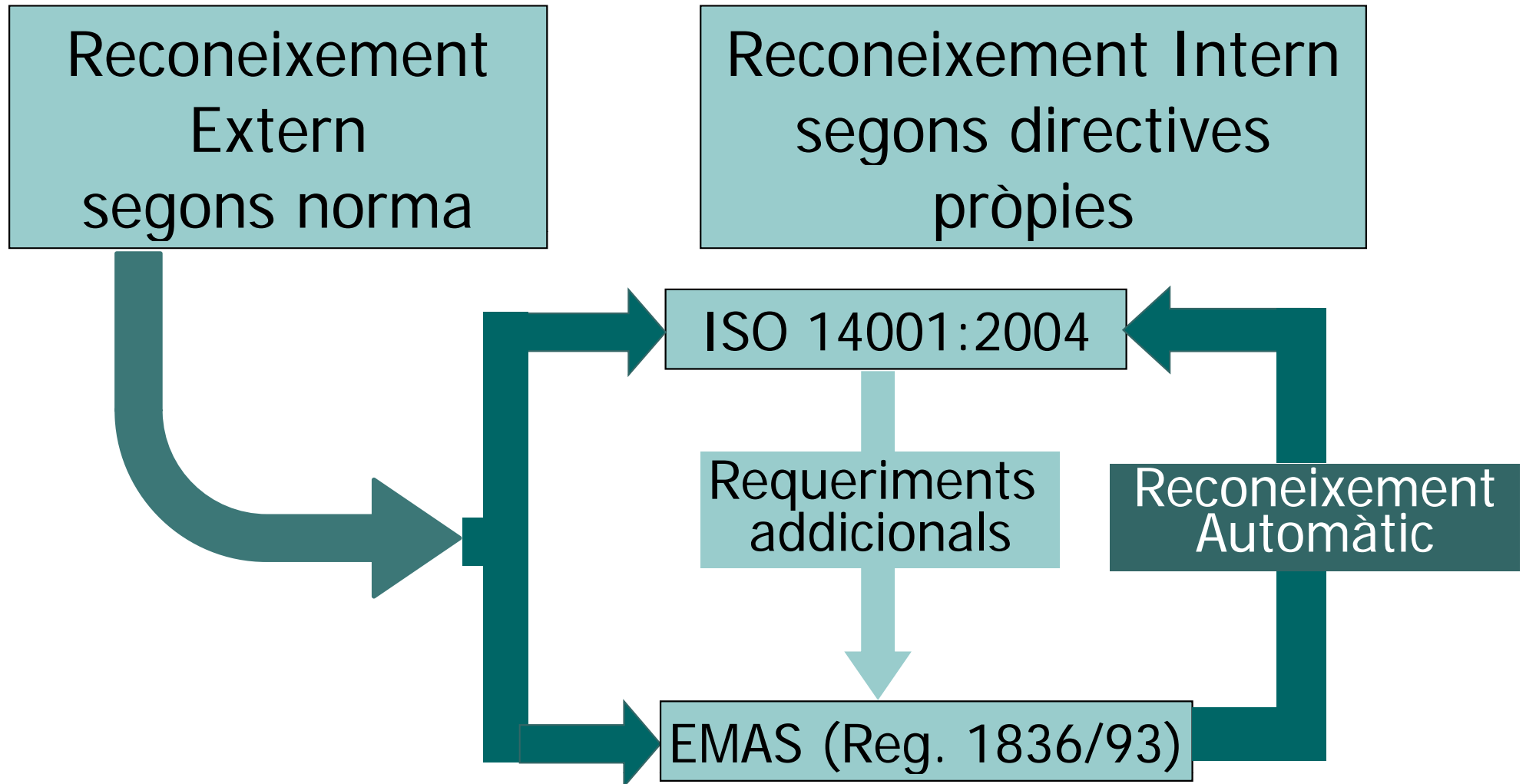
Avantatges

- Estalvi de costos:
 - Energia, aigua, matèries primeres
 - Minimització de residus i emissions
 - Optimització distribució i logística
 - Disminució de riscos ambientals
- Millora de la imatge
- Millora de les relacions amb l'Administració Ambiental
- Augment de la motivació dels empleats

Tipus de SGMA

Què és l'ISO?

- És una xarxa d'organismes estatals d'estandardització (160 països membres)
- Organització no governamental
- Seu central a Ginebra, Suïssa
- Més informació a:

<http://www.iso.org/iso/home.htm>

International
Organization for
Standardization

Què són els estàndards internacionals?

- Són un marc de referència/un llenguatge comú entre proveïdors i consumidors
- Es desenvolupen d'acord amb les necessitats del mercat i es consensuen entre tots els membres
- Hi ha més de 18000 estàndards internacionals ISO

<http://www.iso.org/iso/en/CatalogueListPage.CatalogueList>

- Les més conegudes són les series ISO 9000 i ISO 14000

Els estàndards ISO

- Dissenyats per a un producte, material o procés específic
- Les normes ISO 9000 i ISO 14000 són estàndards de “sistemes de gestió genèrics”
 - Genèric: el mateix estàndard es pot aplicar a qualsevol organització que produeix qualsevol producte
 - Sistemes de gestió: el que fa l'organització per a manejar llurs processos o activitats

Els estàndards ISO més coneguts

- L'ISO 9000: Sistemes de gestió de la qualitat
 - Tot allò que pot fer l'organització per a millorar la satisfacció del client d'acord amb les seves necessitats i amb les regulacions legals aplicables i per a millorar la seva pròpia evolució
- L'ISO 14000: Sistemes de gestió mediambiental
 - Tot allò que pot fer l'organització per a minimitzar els efectes nocius causats per la seva pròpia activitat sobre el medi ambient i per a millorar la seva pròpia evolució ambiental

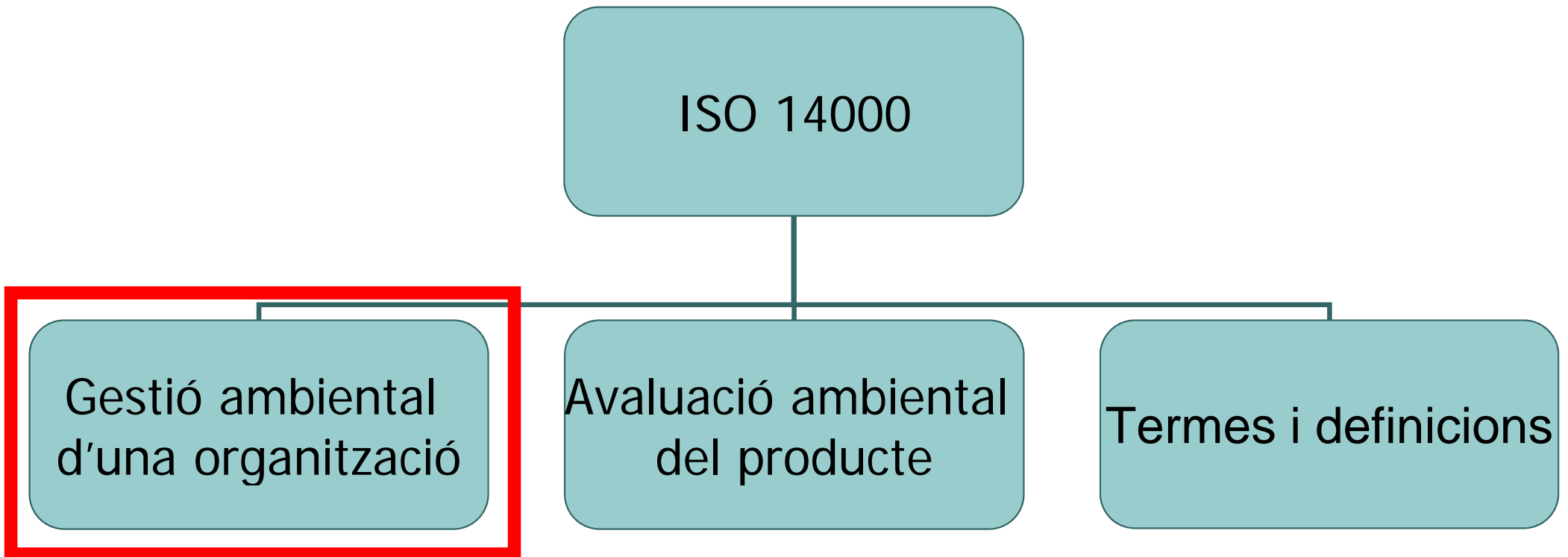

Normes de la sèrie ISO 14000

- S'han desenvolupat d'acord amb els principis següents:
 - Millora de la gestió ambiental
 - Aplicabilitat a totes les nacions
 - Promoció el interès entre el públic general i entre els usuaris de les normes
 - Flexibilitat i adaptabilitat a qualsevol organització
 - Revisió interna i externa
 - Amb base científica
 - Pràctica, útil i manejable

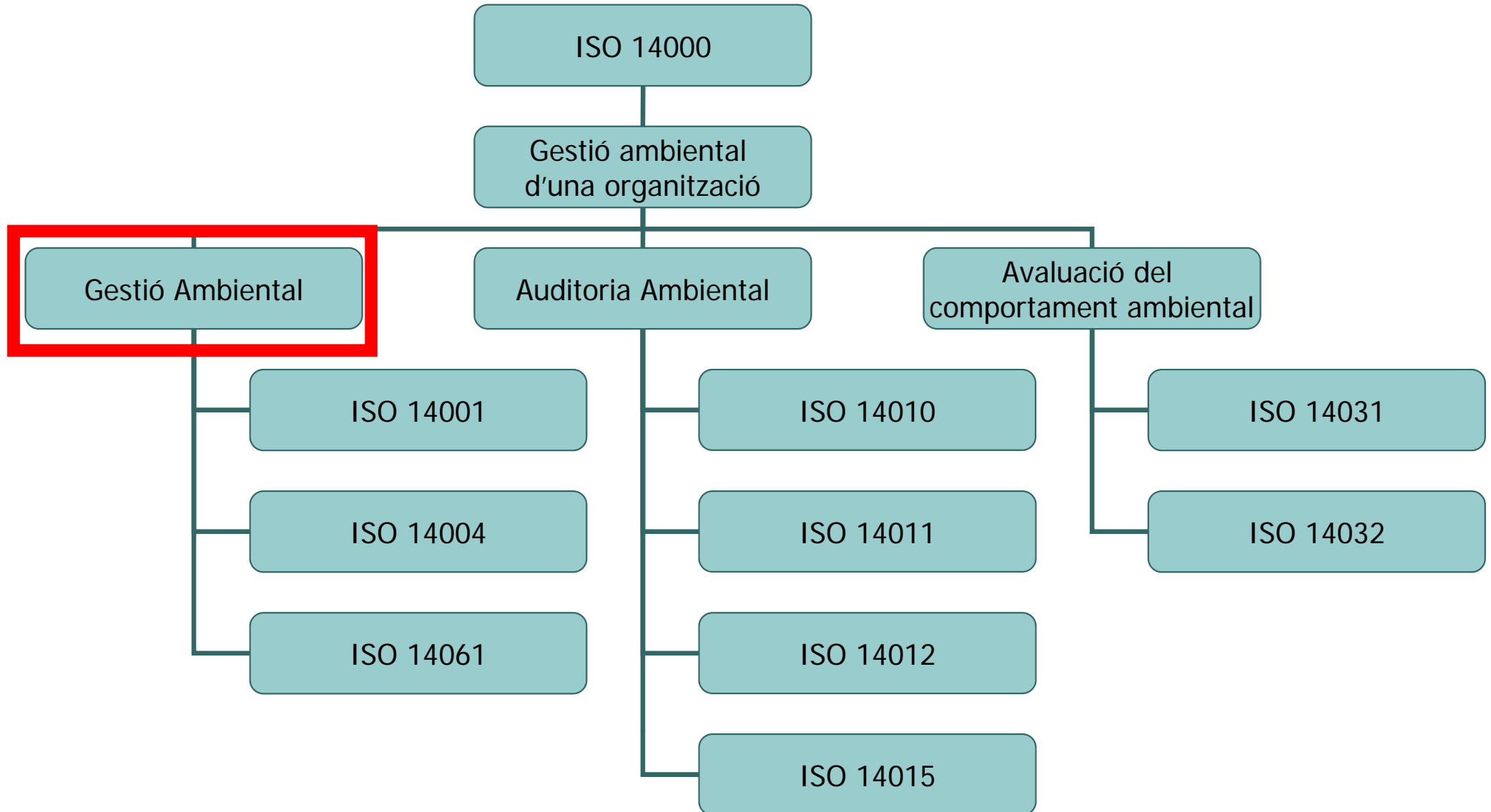

Família de normes ISO 14000

Trobareu l'organigrama sencer i una petita descripció de cada norma al OCW/CV

ISO 14000: gestió ambiental d'una organització

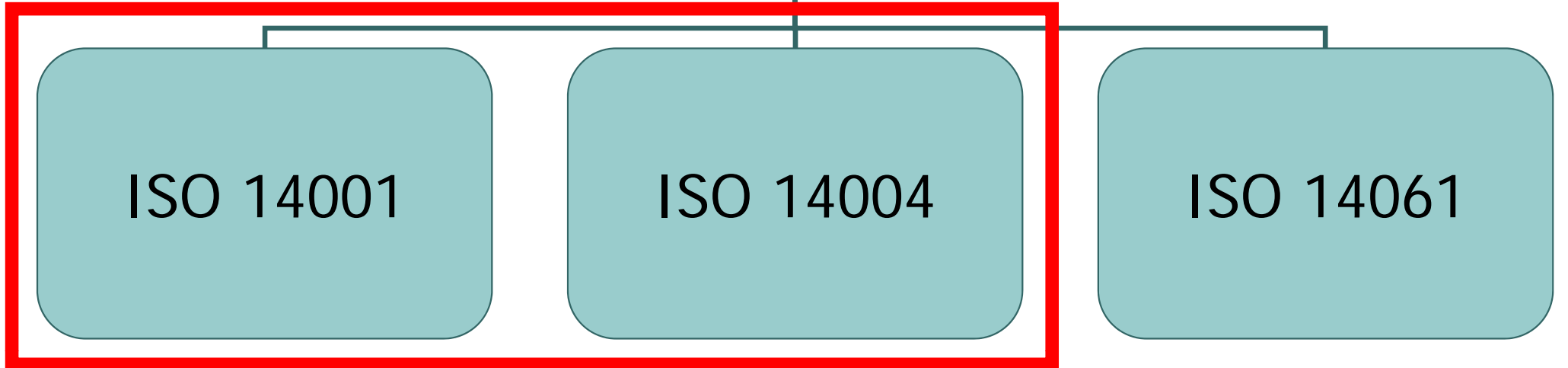
ISO 14000: SGMA

Gestió Ambiental

ISO 14001

ISO 14004

ISO 14061

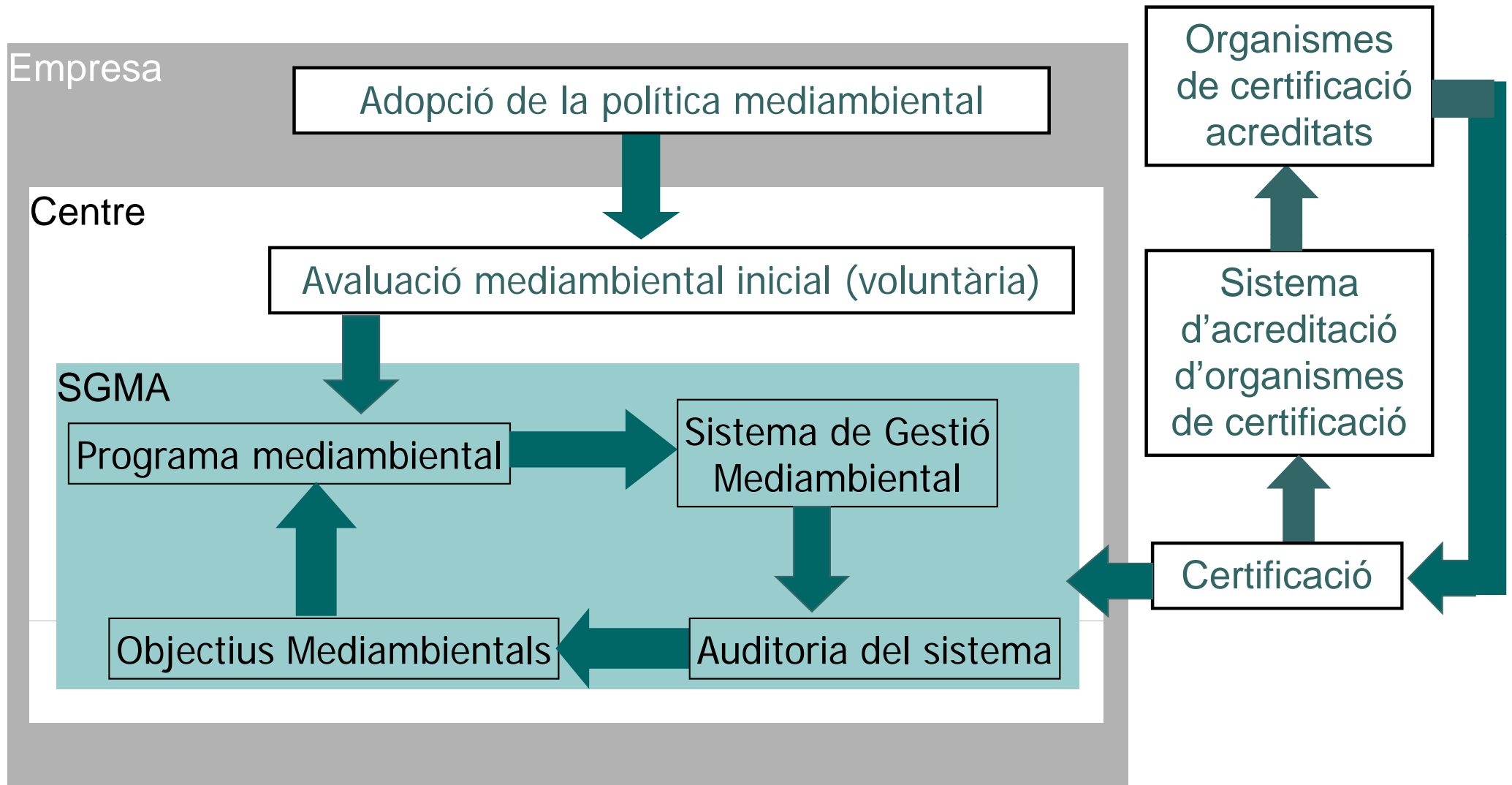

ISO 14000: SGMA

- ISO 14001: Estableix els elements del SGMA que s'exigeix per assolir la certificació
- ISO14004: Estableix principis, sistemes i tècniques dels SGMAs. Conté recomanacions pràctiques tant per la implantació com per al desenvolupament del SGMA
- ISO 14061: Gestió ambiental en el sector forestal

Etapes en la implantació ISO 14001

Què és l'EMAS?

- L'acrònim EMAS significa sistema comunitari de eco-gestió i auditoria, de l'anglès: EcoManagement and Audit Scheme
- EMAS és un esquema **voluntari** de gestió i d'auditoria mediambiental promulgat per l'UE
- Les empreses que desitgin participar han d'establir un SGMA, desenvolupar un programa d'acció mediambiental i revisar i informar públicament de la seva actuació mediambiental

EMAS com a marca comercial

- El que una empresa hagi assolit la certificació EMAS significa que:
 - Va mes enllà del simple acompliment de la legislació ambiental.
 - Els empleats participen d'una forma mes activa.
 - Posen en pràctica una comunicació ambiental honesta i veritable.
 - El objectiu és una bona actuació mediambiental.

Anàlisi del reglament EMAS:

Articles

- Reglament Vigent: Reglament (EC) 1221/2009 d'adhesió voluntària a l'EMAS
- Article 1: Objectius de l'EMAS
- Article 2: Definicions
- Article 4: Etapes de implantació de l'EMAS
- Resta d'articles: acreditació, organismes competents, verificadors ambientals, registre EMAS

Anàlisi del reglament EMAS: Annexos

- ANNEX I. Anàlisi mediambiental
- ANNEX II. Requisits del sistema de gestió mediambiental i aspectes addicionals
- ANNEX III. Auditoria mediambiental interna
- ANNEX IV. Presentació d'informes mediambientals (DMA)
- ANNEX V. Logotip d'EMAS
- ANNEX VI. Informacion necessària per al registre
- ANNEX VII. Declaració del verificador mediambiental sobre les activitats de verificació i validació
- ANNEX VIII. Taula de correspondències reglamento 761/2001 i el nou reglament

Etapes Implantació EMAS

Empresa

1. Adopció de la política mediambiental

Centre

2. Avaluació mediambiental inicial (Obligatòria)

SGMA

3. Programa mediambiental

4. Sistema de Gestió Mediambiental

Objectius Mediambientals

5. Auditoria mediambiental o cycle d'auditories (cada 3 anys)

7. Verificació

Validació

6. Declaració Mediambiental

Registre per part de l'organisme competent

Verificadors mediambientals acreditats

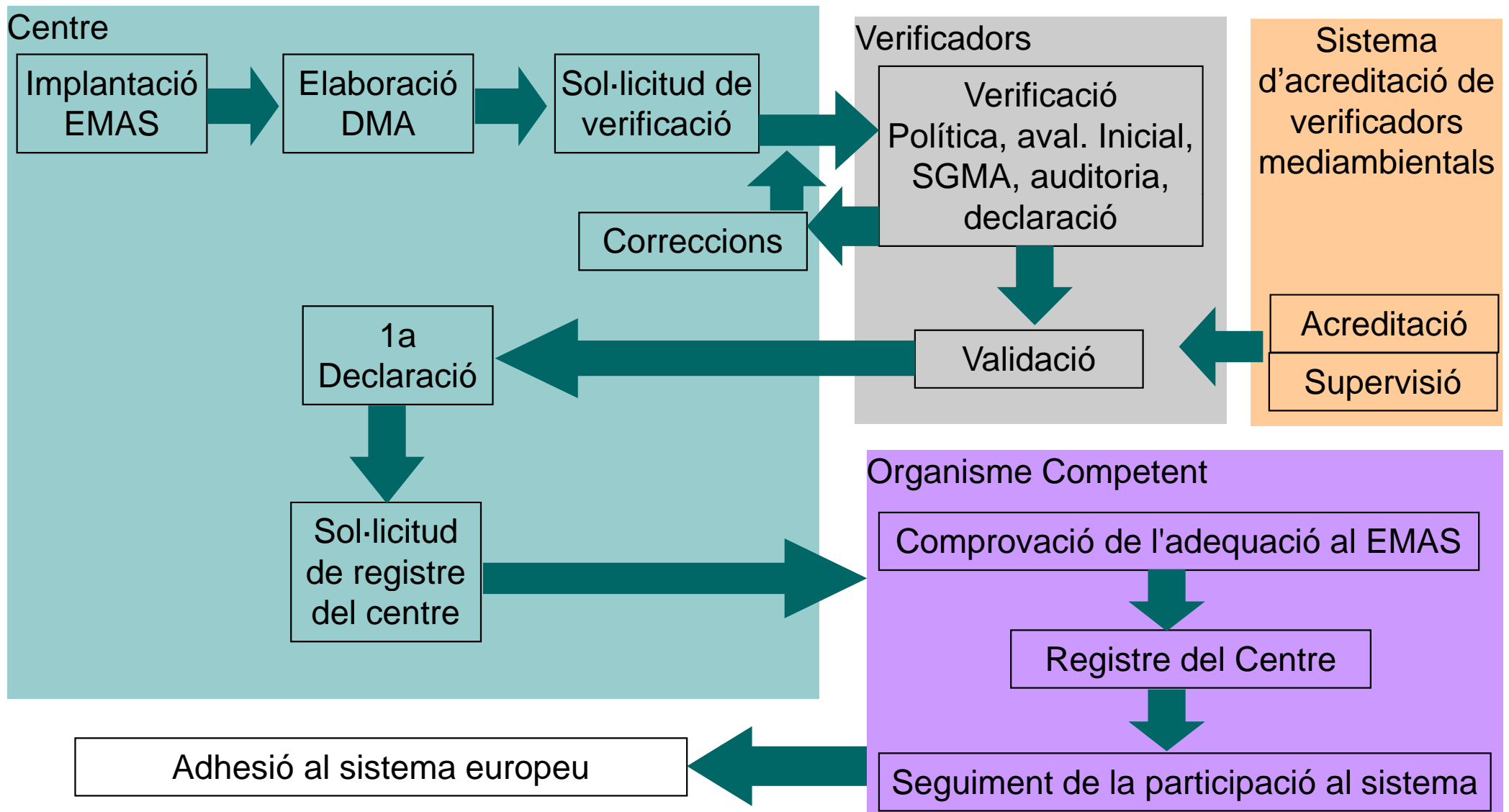
Sistema d'acreditació de verificadors

Diferències entre ISO 14001:2004 i EMAS

Aspectes	ISO 14001:2004	EMAS
Avaluació mediambiental inicial	Voluntària. Recomanable en cas de no tenir implantat un SGMA	Obligatòria si no es disposa d'un SGMA certificat
Auditoria i/o cycle d'auditoria	Nomes del SGMA No hi ha termini fixat en la realització d'auditories	Coherència entre política mediambiental, SGMA i la legislació. Periodicitat variable d'acord al tipus d'empresa
Declaració mediambiental (DMA)	No és un requisit	DMA pública anual
Verificació del SGMA i validació de l'DMA	Certificació per qualsevol organisme de certificació	Verificació acreditada Validació de l'DMA per l'organisme acreditat al país on es trobi l'empresa
Inscripció en el registre	No	L'organisme competent inscriu a l'empresa que s'adhereix al EMAS

Després de la implantació de l'EMAS

Verificadors acreditats

Asociación Española de Normalización (AENOR)	www.aenor.es
Bureau Veritas Quality International España, S.A.	www.bureauveritas.com
Det Norske Veritas España S.L.	www.dnv.es
European Quality Assurance Spain, S.L.	http://www.eqa.org/
LGAI Technological Center, S.A.	www.appluscorp.com
LLOYD'S Register Quality Assurance LTD.	www.lr.org
SGS ICS IBÉRICA, S.A.	www.es.sgs.com
TÜV Rheinland Ibérica Inspection, Certification & Testing, S.A.	http://www.tuv.com/es/index.html
Servicio de Certificación de la Cámara Oficial de Comercio e Industria de Madrid	http://www.camaramadrid.es/index.php?elem=236&sec=5
IVAC-Instituto de Certificación, S.L.	http://www.ivac.es/

Organisme d'Accreditació

- Entitat Nacional d'Accreditació (ENAC)

<http://www.enac.es/html/home.html>

Organisme competent

- La seva funció es garantir el correcte funcionament i la fiabilitat del sistema EMAS
- A Catalunya és la Direcció General de Qualitat Ambiental del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya
- A Espanya és el Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí